



Obec Horný Bar

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
HORNÝ BAR
NA ROKY 2015 – 2020



Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Bar na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Horný Bar, okres Dunajská Streda, Trnavský kraj
ÚPN-O schválený	nie
Dátum schválenia PHSR	
Dátum platnosti	do 31.12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.hornybar.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	marec – máj 2015
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Ekoplán, s.r.o. Bratislava

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

www.ekoplan.cityplan.eu

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov	10
2. Analytická časť	12
2.1 Analýza vnútorného prostredia	12
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Občianska vybavenosť	
2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.8 Bývanie a bytový fond	
2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.12 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia	28
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	33
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
3. Strategická časť	40
3.1 Strategická vízia	40
3.2 Návrh a opis stratégie	40
3.3 Strategické ciele	41
4. Programová časť	44
4.1 Návrh opatrení a aktivít	44
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry	47
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Služby, kultúra a životné prostredie.	57
4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Cestovný ruch	62

5. Realizačná časť	66
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	66
5.2 Časový harmonogram realizácie	66
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu	67
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.	69
5.5 Akčný plán iniciačný	70
6. Finančná časť	72
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie	72
6.2 Finančný plán.	74
7. Záver	78
8. Prílohy	79
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny	79
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.	79
8.3 Zoznam použitých skratiek.	80

1. Úvod

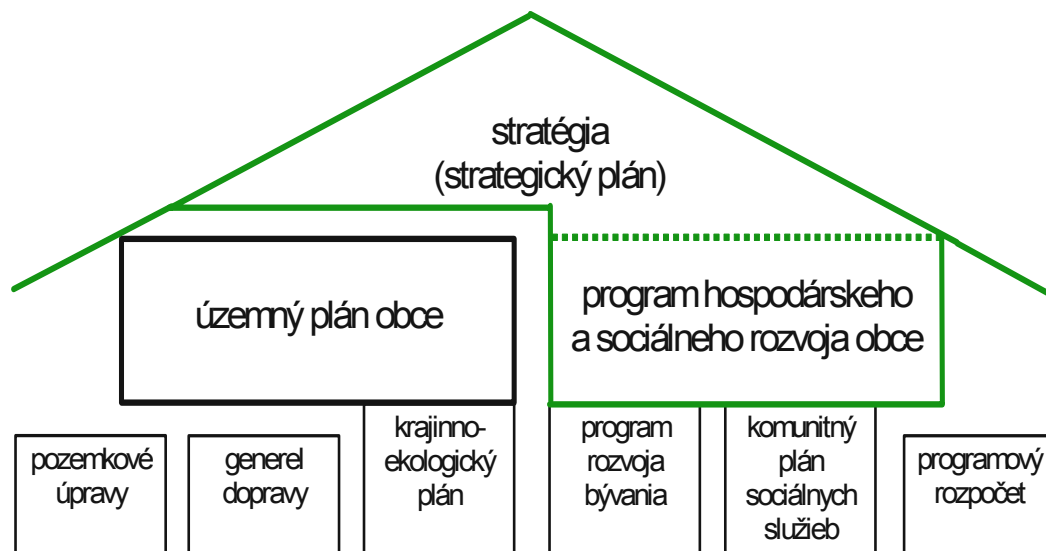
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Horný Bar sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Horný Bar vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cieľenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni



Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákomom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

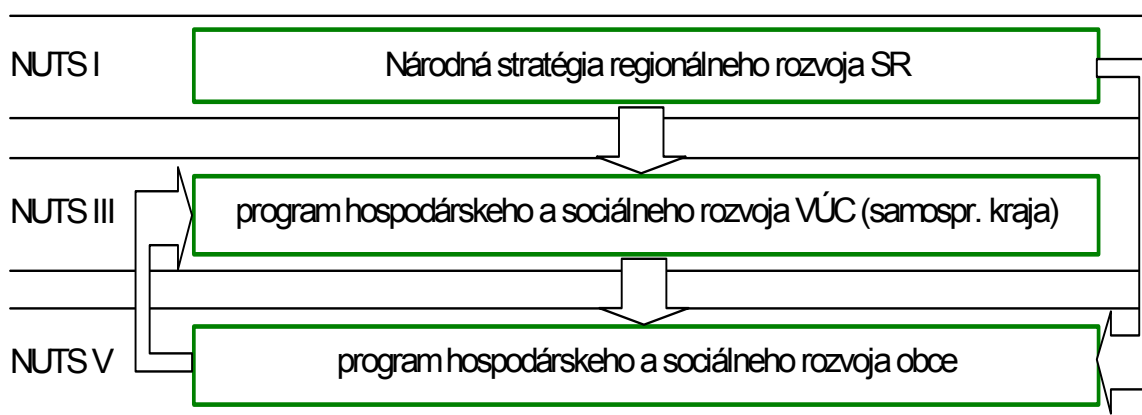
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Horný Bar sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR



Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

V procese spracovania Programu rozvoja obce Horný Bar bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, ktorý spája profesionalizmus a miestne znalosti. Cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Program rozvoja obce je výsledkom partnerskej spolupráce:

- politickej reprezentácie obce na čele so starostom
- obyvateľov obce a ďalších kľúčových aktérov
- odborníkov poskytujúcich asistenciu a metodické vedenie v iniciačnej fáze

Spolupráca s uvedenými aktérmi sa realizovala prostredníctvom priamych neformálnych rozhovorov na tému budúceho smerovania rozvoja obce. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participáciu bolo vedenie obce.

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

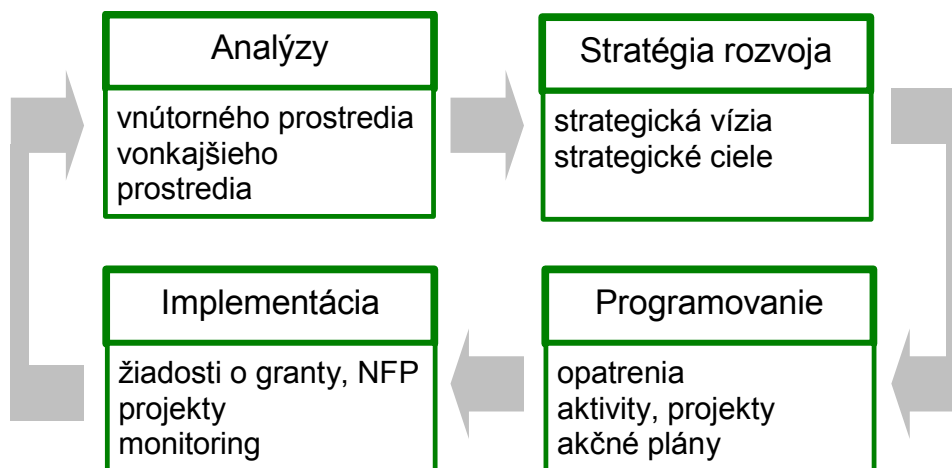
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod			■									
Analytická časť			■	■								
Strategická časť			■	■								
Programová časť				■	■	■						
Realizačná časť				■	■	■						
Finančná časť				■	■	■						
Záver					■							

Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

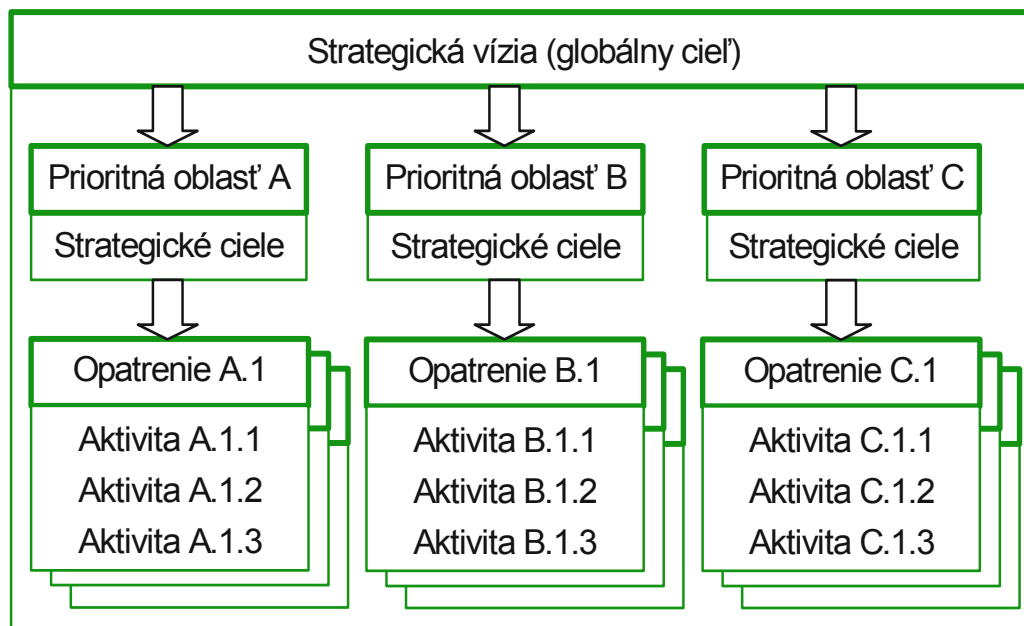


Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch.

Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobjšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce



Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec aktívne usmerňuje svoj rozvoj na základe programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Územnoplánovacia dokumentácia obce nie je spracovaná.

Práce na doterajšom programe rozvoja sa začali v roku 2008 a dokument bol schválený v obecnom zastupiteľstve 10.7.2008. Z hodnotenia plnenia tohto dokumentu vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna a nevyžaduje podstatnejšie úpravy. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
A.1.3	Riešenie odvedenia dažďovej vody			100%	20 000	Envirofond
A.2.1	Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach			20%		obec
A.2.2	Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II. triedy			40%		obec
A.3.3	Opravy kultúrneho domu			100%		obec
A.3.4	Rekonštrukcia zdravotného strediska			40%		obec
C.2.1	Odbočka z Medzinárodnej dunajskej cyklotrasy do obce		2014	100%		Vodoh. výstavba
C.5.1	Založenie turistického / vodáckeho oddielu			100%		obec
C.7.1	Vybudovanie detských ihrísk			100%		obec
D.1.1	Úprava parkovej zelene a verejných priestranstiev			20%		obec

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých niekoľko navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Doplnená bola aj analytická časť. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôbený záväzným požiadavkám novej metodiky.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Horný Bar leží v južnej časti Žitného ostrova, na mladom agradačnom vale Dunaja. V tejto časti Žitného ostrova osídlenie tvoria prevažne malé obce, ktoré však z administratívneho hľadiska sú zlúčené do väčších celkov.

Na základe počtu obyvateľov sa obec Horný Bar zaraďuje medzi malé až stredne veľké obce (1236 obyvateľov). Súčasťou obce je miestna časť Šuľany, na ktorú pripadá 40% obyvateľov obce. Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Dunajská Streda a Trnavského kraja.

Obec Horný Bar svojimi katastrálnymi hranicami susedí s obcami Rohovce, Vojka nad Dunajom, Bodíky, Trstená na Ostrove, Holice, Jurová, Blatná na Ostrove. Katastrálne územie obce pozostáva z k.ú. Horný Bar a k.ú. Šuľany. Má rozlohu 1177,5 ha a leží v nadmorskej výške 119–122 m.n.m.; stred obce je vo výške 121 m n.m. Územie je odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané, len v jeho južnej časti sa nachádzajú zvyšky lužných lesov. Katastrálne územie je rozdelené prírodným kanálom vodného diela a jeho južná časť z obce nie je prístupná.

Zastavaným územím obce prechádza cesta II. triedy č. II/506 Báč – Gabčíkovo – Medveďov, ktorá sa pripája na štátnu cestu I. triedy č. I/63 Bratislava–Komárno–Štúrovo. Najbližšími mestami sú Šamorín (16 km) a Dunajská Streda (16 km). S týmito mestami má priame dopravné spojenie prostredníctvom štátnej cesty I. triedy.

2.1.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Obec Horný Bar sa spomína roku 1245. Patrila hradu Bratislava. Pôvodne išlo o jednu osadu Bar, z ktorej sa neskôr vyvinul Malý, Horný a Dolný Bar. Neskôr obec patrila rodu Amadeovcov, ich panstvu v Gabčíkove, časť Illésházyovcom, Istvánffyovcom a Bobokyovcom, ktorí tu mali svoje kúrie. V 19. storočí mali najväčší majetok Zichyovci. Roku 1828 mala obec 98 domov a 713 obyvateľov. JRD bolo založené v roku 1950. V roku 1966 tu bola poľná tehelňa.

Obec Šuľany sa prvýkrát písomne spomína roku 1237. Patrila hradu Bratislava, neskôr súčasne viacerým šľachtickým rodom, v 15. stor. Bittóovcom, Hideghétyovcom, v 16. stor. aj Sülyiovcom, od 18. stor. Maholényiovcom, ktorí tu mali kaštieľ a majer, neskôr Ullmannovcom, Zichyovcom a Batthányiovcom. Roku 1720 mala 5 mlynov a 11 domov, 1828 34 domov a 251 obyvateľov. V roku 1960 bola spolu s obcou Bodíky pričlenená k obci Horný Bar.

Kultúrno-historické pamiatky

V obci Horný Bar, v jej jednotlivých miestnych častiach sa nachádza niekoľko objektov s kultúrno-historickými a architektonickými hodnotami:

- kostol sv. Štefana Kráľa, rímskokatolícky, barokovo-klasicistický, z roku 1778, postavený zo zvyškov pôvodného gotického kostola; sú tu gotické kalichy a neskororenesančné epitafy. Kostol je situovaný v centre obce Horný Bar, pri hlavnej ceste.
- kostol sv. Anny, rímskokatolícky, gotický zo 14. storočia, barokovo upravený v 18. storočí (v m.č. Šuľany). V interiéri je ľudová napodobenina šaštínskej piety z konca 18. stor.
- kaštieľ neskororenesančný zo 14. storočia (v m.č. Šuľany)

2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

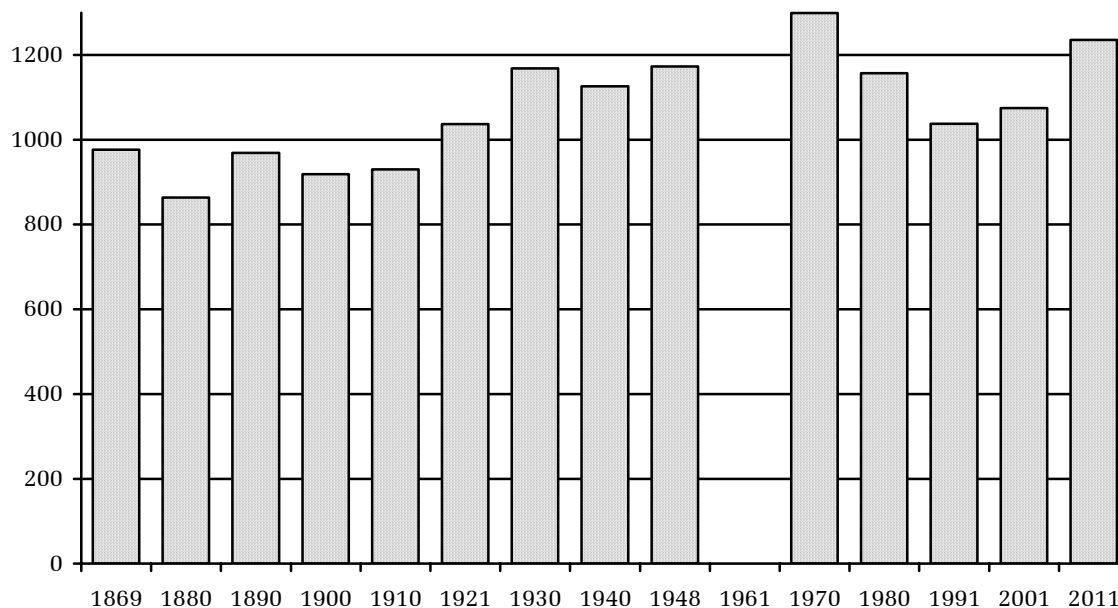
Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

V dlhodobom časovom úseku počet obyvateľov v obidvoch predtým samostatných obciach stagnoval pod hranicou 1000 obyvateľov. V roku 1921 počet obyvateľov túto hranicu prekonal a rástol až do roku 1940. Pri porovnaní oboch obcí však zisťujeme, že pokiaľ počet obyvateľov časti Horný Bar klesal, populácia časti Šuľany v rokoch 1869 až 1948 vzrástla z 294 na 502 obyvateľov. Po prechodnom období mierneho poklesu počas II. svetovej vojny počet obyvateľov opäť rastie a v roku 1970 dosahuje historicky najvyššiu úroveň 1299 obyvateľov. Už v roku 1961 však počet obyvateľov obce Horný Bar presiahol 2000, to však súčasťou obce bola aj obec Bodíky.

Od 70. rokov nastáva v dôsledku sťahovania obyvateľov do strediskových obcí a miest pokles počtu obyvateľov. Do roku 1991 poklesol počet obyvateľov na 1038. V 90. rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval a v posledných 10 rokoch opäť dochádza k rastu počtu obyvateľov, najmä v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie. V roku 2011 počet obyvateľov dosiahol 1236, čím sa obec približuje maximu zo 70. rokov 20. storočia.

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Spolu	Horný Bar	Šuľany
1869	977	683	294
1880	864	618	246
1890	969	684	285
1900	919	669	250
1910	930	654	276
1921	1037	738	299
1930	1169	804	365
1940	1126	754	372
1948	1173	671	502
1961	2037* (+ Bodíky)	n	n
1970	1299	n	n
	1974* (+ Bodíky)		
1980	1157	n	n
1991	1038	n	n
2001	1075	650	425
2011	1236	802	434



Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	počet obyv.
2006	10	22	47	19	+16	1225
2007	7	14	41	20	+14	1231
2008	10	15	33	42	-14	1236
2009	6	16	24	19	-5	1231
2010	11	10	37	22	+16	1247
2011	6	18	38	17	+9	1256
2012	19	25	41	28	+7	1263
2013	12	18	29	34	-11	1252
2014	9	17	49	39	+2	1254

Oproti roku 1980 sa výrazne znížil podiel obyvateľov v predproduktívnom veku. Nárast sa presunul do kategórie obyvateľov v produktívnom a v menšej miere aj v poproduktívnom veku. Práve podiel obyvateľov v produktívnom veku je vysoký – v roku 2011 predstavuje až 73,6%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky pre výchovu mladej generácie, ani pre starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu len 72,5, pričom oproti údajom z roku

2001, keď dosahoval hodnotu 83, ide o výrazné zníženie (súčasne sa zvýšil vek odchodu do dôchodku).

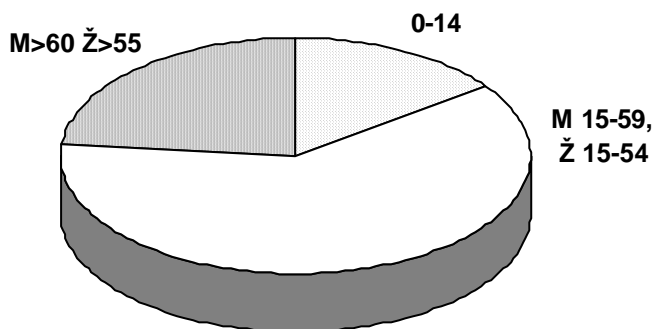
Na základe ukazovateľa indexu vitality, ako aj pri porovnaní údajov o vekovej štruktúre obyvateľstva z predchádzajúcich období, možno vysloviť prognózu, že dynamika prirodzeného prírastku obyvateľstva bude aj v nasledujúcich rokoch zotrvať v negatívnej bilancii. Počet narodených je niekoľkonásobne nižší ako počet zosnulých (s výnimkou niektorých rokov).

V budúcnosti možno počítať s nárastom počtu obyvateľov – tento rast však bude pochádzať výlučne z migrácie do obce. Následne možno predpokladať aj zvýšenie natality – vďaka prisťahovaniu mladších vekových skupín obyvateľov vo fertilnom veku. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1236
z toho muži	664
z toho ženy	572
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	137
Počet obyvateľov v produktívnom veku	910
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	189

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.



Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	maďarská	slovenská	iná a nezistená
	965	247	24

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov maďarskej národnosti. K maďarskej národnosti sa v roku 2011 hlásilo 78% obyvateľov, k slovenskej národnosti 20%. Oproti roku 2001 sa mierne zvýšil podiel obyvateľov slovenskej národnosti.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	Reform. kresťanská cirkev	bez vyznania	ostatné a nezistené
	1049	15	113	59

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

V porovnaní s celoslovenským priemerom je miera religiozity naďalej vysoká. Väčšina obyvateľstva sa v súčasnosti hlási k rímskokatolíckej cirkvi – takmer 85% obyvateľov. Za predchádzajúce desaťročie poklesol podiel tohto vierovyznania o 10 perc. bodov a vzrástol podiel obyvateľov bez vyznania.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	242
Učňovské (bez maturity)	235
Stredné odborné (bez maturity)	137
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	39
Úplné stredné odborné (s maturitou)	195
Úplné stredné všeobecné	59
Vyššie odborné	19
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	15
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	61
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	1
Bez vzdelania	214
Nezistené	19

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná, za uplynulých 10 rokov však zaznamenala podstatné zvýšenie.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske aktivity na území obce poskytujú pracovné miesta len pre časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Horný Bar. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré v uplynulých 20 rokoch výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu.

V obci je vytvorených približne 200 pracovných miest. Viac ako polovica z tohto počtu je v súkromnej sfére u miestnych podnikateľských subjektov (Kovovýroba Vígh, zlievarenská dielňa, Metaling, H-Servis, Lilla, Top Ten). PD Horný Bar má v súčasnosti len 20-30 stálych

zamestnancov. Vo verejnom sektore vytvára najviac pracovných príležitostí obec (v miestnej samospráve a vzdelávacích zariadeniach) a liečebný ústav.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 319 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 217 obyvateľov a 40 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo).

Za prácou mimo obec odchádzalo 488 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich v roku 2011 predstavovalo takmer 80%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou je najmä Bratislava, v menšej miere aj Dunajská Streda a Šamorín.

Okres Dunajská Streda začiatkom 90. rokov patril medzi regióny Slovenska s najvyššou úrovňou nezamestnanosti. V posledných rokoch však došlo k miernemu oživeniu hospodárstva v regióne a od roku 2003 má miera nezamestnanosti klesajúcu tendenciu. Tento pokles nastal najmä vďaka zvýšenej ponuke na trhu práce v Bratislave, ale aj regióne Dunajskej Stredy.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	239
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	55,8
- pracujúci (okrem dôchodcov)	210
- pracujúci dôchodcovia	9
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	8
- nezamestnaní	19
- študenti	34
- dôchodcovia	83

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obec zabezpečuje opatrovateľskú službu pre starších a nevládných občanov. Vytvára tiež niekoľko pracovných miest na zapojenie nezamestnaných do pracovného procesu v rámci tzv. aktivačných prác.

Sociálna štruktúra obyvateľov prechádza v poslednom období evidentnými zmenami. Do obce sa prisťahovali noví obyvatelia, reprezentujúci vyššie príjmové skupiny. Intenzita sociálnych vzťahov medzi pôvodnými obyvateľmi a prisťahovanými je nízka. Čiastočne to vyplýva z rozdielov v sociálnom postavení, odlišné sú však aj hodnotové preferencie, vzťah k prostrediu a očakávania smerom k obci. Vysoká miera odchádzky za prácou je príčinou uvoľňovania sociálnych a psychologických väzieb na miesto bydliska, s čím súvisí problém znižujúceho sa záujmu o dianie v obci. Napriek týmto problémom sa konflikty medzi rôznymi sociálnymi skupinami nevyskytujú a nízka je aj incidencia sociálno-patologických javov (krádeží, vandalizmu, neusporiadaného životného štýlu).

2.1.5 Hospodárska základňa

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba, predovšetkým rastlinná výroba. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje PD Horný Bar a samostatne hospodáriaci roľníci (SHR). V obci PD prevádzkuje hospodársky dvor s chovom hospodárskych zvierat.

Priemyselnú výrobu v obci reprezentujú menšie podnikateľské subjekty v oblasti kovovýroby a stavebnej výroby - Kovovýroba Vígh (60 zam.), METALING – opracovanie kovov na CNC strojoch (40 zam.). Výrobno-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci, ktorí sa orientujú zväčša na stavebné profesie.

Evidencia podnikateľských subjektov obce Horný Bar

Názov podnikateľského subjektu / sídlo	Počet zam.	Prírastok / úbytok zamestn.	Tržby (rok)	Rast pridanej hodnoty (rok)	Záznam z rokovania	Kontakt
Poľnoh. družstvo podielnikov Horný Bar Horný Bar 162	25	–	–	–	–	–
Vígh - Kovovýroba Horný Bar 194	60	–	–	–	–	–
METALING, s.r.o. Horný Bar 162	40	–	–	–	–	–

2.1.6 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je zastúpená len niektorými zariadeniami základnej vybavenosti. Vzdelávacie zariadenia sú zastúpené materskou školou a základnou školou. Kapacity vzdelávacích zariadení postačujú súčasným nárokom. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré všeobecno-vzdelávacie i špecializované stredné a učňovské školy v Dunajskej Strede a Šamoríne.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť v obci ďalej reprezentuje kultúrny dom, obecný úrad a zdravotné stredisko. Knižnica je umiestnená v budove zdravotného strediska. Spomínané zariadenia kapacitne vyhovujú svojmu účelu, je však potrebná ich modernizácia.

Je tu rozsiahly komplex liečebného ústavu. Vyššiu zdravotnú vybavenosť pre obyvateľov poskytuje nemocnica s poliklinikou v Dunajskej Strede a poliklinika v Šamoríne.

V obci sú 2 cintoríny a 2 kostoly (1 v každej miestnej časti). Rekreačno-športovú vybavenosť reprezentuje športový areál s futbalovým ihriskom, lokalizovaný medzi miestnymi časťami Šuľany a Horný Bar. Nedávno bol vybudovaný nový športový areál s ľadovou plochou, tenisovými kurtmi, posilňovňou, spolu s reštauračnými a ubytovacími kapacitami. Pre každodenné odpočinkové aktivity obyvateľov sa využívajú verejné parkové

priestory v oboch miestnych častiach. V oboch miestnych častiach boli zriadené detské ihriská.

Komerčnú vybavenosť reprezentujú prevádzky služieb pre obyvateľstvo, maloobchodné zariadenia (obchody s potravinami a zmiešaným tovarom) a ďalšie špecializované služby (autoopravňa). Je tu viacero pohostinských zariadení. Nachádzajú sa miestnych častiach Šuľany aj Horný Bar.

2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Obec organizačne zabezpečuje viaceré kultúrno-spoločenské akcie – väčšina z nich má viacročnú tradíciu:

- Rozlúčka so zimou (február) – fašiangové slávnosti
- Oslavy Dňa matiek, Dňa detí
- Obecný deň (jún)
- Kultúrne leto – vystúpenie hudobných skupín, folklórne vystúpenia, ľudové tance
- Hodové slávnosti
- Rozlúčka s letom (koniec augusta)
- Súťaž vo varení guláša
- Podujatia ku Dňu Zeme
- Výročné schôdze klubu dôchodcov
- poľovnícke plesy

Väčšinu týchto akcií organizačne zabezpečuje obec. V oblasti spoločenského života vyvíjajú aktivity viaceré spolky a občianske združenia – poľovnícke združenie, klub dôchodcov, dobrovoľný požiarny zbor. Aktívna je tiež miestna organizácia Csemadoku, ktorá organizuje akcie Kultúrne leto, Rozlúčka so zimou a ďalšie. K pestrému spoločenskému životu prispieva aj základná škola, ktorá so žiakmi nacvičuje program k viacerým podujatiam, ktoré aj organizuje (Deň matiek, ples učiteľov a rodičov).

Kultúrno-spoločenské podujatia sa konajú v kultúrnom dome. Veľká spoločenská sála je tiež v budove Liečebného centra.

Významným pilierom spoločenského života je aj miestny športový klub. V obci sa pravidelne konajú futbalové turnaje žiakov, dospelých a seniorov, ako aj súťaže o putovné poháre.

Evidencia mimovládnych organizácií obce Horný Bar

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
Csemadok	OZ	–	kultúra	20	–
Poľovnícke združenie	OZ	–	šport	15	–
Rybársky spolok	OZ	–	šport	30	–

2.1.8 Bývanie a bytový fond

Obec Horný Bar v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, v obci je 1 bytový dom. Objekty rodinných domov majú rôznu vekovú štruktúru. Vývoj počtu bytov zaznamenal od roku 1991 nárast, hlavne v posledných 10-15 rokoch.

Pri porovnaní s priemernými ukazovateľmi štandardu bývania okresu Dunajská Streda sa zistilo, že kopíruje okresný priemer v takmer všetkých ukazovateľoch (plošný štandard, vybavenosť kúpeľňou, ústredným kúrením). Vzhľadom k rýchlemu postupu modernizácie bytového fondu v posledných rokoch a predpokladu výstavby väčšieho počtu nových rodinných domov možno počítať, že uvedené ukazovatele v budúcnosti dosiahnu ešte priaznivejšie hodnoty.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,27, čo je mierne nad priemerom SR aj okresu Dunajská Streda.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 16,6% z celkového počtu bytov a za posledných 10 rokov sa znížil z úrovne 18,9%. Hlavným dôvodom neobývanosti bytov je vyšší podiel starších objektov, ktoré sú zlom stavebno-technickom stave a nie sú prispôsobené moderným štandardom bývania.

Z uvedenej analýzy vyplýva, že možnosti ďalšej intenzifikácie využitia existujúceho bytového fondu sú vyčerpané a ďalší nárast počtu obyvateľov obce je reálny len v prípade realizácie výstavby nových bytov.

Počet domov a bytov

domy spolu	448
trvale obývané domy	372
z toho rodinné domy	361
z toho bytové domy	1
neobývané domy	76
byty spolu	452
trvale obývané byty spolu	377
z toho v rodinných domoch	339
z toho v bytových domoch	19
neobývané byty spolu	75

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Obec Horný Bar má výhodnú polohu voči dopravným koridorom regionálneho a nadregionálneho významu. Zastavaným územím obce prechádza cesta II. triedy č. II/506 Báč – Gabčíkovo – Medveďov, ktorá spája obce a mestá Žitného ostrova s hraničným priechodom do Maďarska. V Báči sa napája na cestu I. triedy č. I/63 Bratislava – Komárno – hlavnú dopravnú os Žitného ostrova. Cesta je súčasťou medzinárodnej cestnej siete pod E575, ktorá spája Bratislavu, Dunajskú Stredú s mestom Győr cez hraničný priechod Medveďov. Je hlavnou tepnou tranzitnej dopravy, vrátane nákladnej dopravy. Trasa cesty I/63 je v tomto úseku sa plánuje prebudovať na rýchlостnú cestu R11,5/100 ako súčasť južného cestného ťahu (R7).

Katastrálnym územím obce prechádzajú kratšie úseky ciest III. triedy, ktoré odbočujú z cesty II. triedy: č. III/506002 Šuľany – Horný Bar a č. III/063018 Šuľany – Blatná na Ostrove.

Miestne komunikácie vytvárajú odbočky z ciest II. a III. triedy. Sprístupňujú všetky časti zástavby v miestnych častiach Horný Bar a Šuľany. Základným nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré však majú nevyhovujúci povrchový kryt.

Vedenie frekventovanej cesty II. triedy priamo cez zastavané územie prináša okrem výhod z hľadiska dopravného spojenia aj značné negatívne dopady – nadmerné zaťaženie hlukom, emisiami, potenciálne kolízie. Cesta má viaceré bodové a líniové závady – neprehľadné zákruty.

Verejnú dopravu zabezpečujú viaceré prímestské autobusové linky SAD Bratislava a SAD Dunajská Streda. Priame spojenie je s mestami Bratislava, Šamorín, Dunajská Streda, ako aj

okolitými obcami (Gabčíkovo). Počet spojov je vyhovujúci pre dopravnú obsluhu. Autobusové zastávky sú situované v oboch miestnych častiach.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je vo Veľkom Légu (12 km), na trati č. 131 Bratislava – Komárno.

Pešie chodníky sú vybudované pozdĺž cesty II. triedy, na úseku prechádzajúcom zastavaným územím obce. Niektoré úseky chodníkov sú však v nevyhovujúcej kvalite a šírkovom usporiadaní. Obojstranné alebo jednostranné chodníky sú vybudované aj pozdĺž miestnych komunikácií vyšších funkčných tried a medzi zariadeniami občianskej vybavenosti.

Katastrálnym územím obce prechádza niekoľko paralelných línií Medzinárodnej podunajskej cyklotrasy, vedená po oboch hrádzach Vodného diela Gabčíkovo a pôvodnej povodňovej hrádzi inundačného priestoru.

Technická infraštruktúra

Obec Horný Bar je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý čerpá pitnú vodu zo studne HHB-2 s výdatnosťou 20 l/s. Akumulácia vody zo studne je v hydroglóbuse. V súčasnosti je na verejný vodovod napojená väčšina domácností.

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V súčasnosti sú splaškové vody akumulované v izolovaných žumpách a likvidované vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. V súčasnosti sa pripravuje komplexný projekt odvedenia a čistenia odpadových vôd v rámci integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie Dunajská Streda, súčasťou ktorej je aj obec Horný Bar.

Zásobovanie elektrickou energiou je riešené vzdušnými vedeniami vysokého napätia 22 kV, odbočujúcimi z kmeňového vedenia a ukončenými transformačnými stanicami. Súčasná potreba zásobovania sú dostatočne pokryté, pri ďalšom rozširovaní výstavby a zvyšovaní spotreby však bude nutné prebudovanie systému.

Obec bola splynofikovaná v 90. rokoch 20. storočia. Hlavným zásobovacím plynovodom je vysokotlakový plynovod DN 300 PN 40 Bratislava-Komárno. V obci sú strednotlakové rozvody plynu, ktoré pokrývajú takmer 100% všetkých potenciálnych odberateľov.

Obec je pokrytá základnou telekomunikačnou sieťou. Pokrytie mobilným signálom je dostatočné prostredníctvom vysielateľov mobilných operátorov Orange a T-Mobile. Internetové pripojenie poskytujú viacerí poskytovatelia prostredníctvom pevnej telefónnej siete a tiež prostredníctvom bezdrôtovej technológie mikrovlnných vysielateľov.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako nadpriemernú. Z hľadiska kvality bývania a podmienok pre podnikanie je však istým limitom rozvoja nedobudovaná kanalizácia, po jej úplnom dobudovaní by sa vyhliadky obce pre ďalší rozvoj ešte zlepšili.

2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Podľa geomorfologického členenia patrí riešené územie do Podunajskej nížiny, celku Podunajská rovina. Členitosť reliéfu je minimálna – reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 119 do 122 m.n.m. Kataster tvoria mladšie tretohorné piesky a štrky, na ktorých sú štvrtohorné riečne uloženiny. Pôdny kryt tvoria prevažne černoze a lužné pôdy, ktoré sú mimoriadne úrodné. V inundačnom území Dunaja sa vyskytujú aj fluvizeme.

Územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, veľmi suchý s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 10°C. Priemerný počet letných dní (maximum nad 25°C) je 69, zimných dní (minimum pod 0°C) je 100.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 500 do 550 mm, najvyššie denné úhrny sú 60-75 mm. V dlhodobom priemere sa atmosférické zrážky vyskytujú 130 dní v roku. Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Dĺžka trvania snehovej pokrývky je asi 40 dní, maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje 50-60, v priemere je však iba 9 cm.

Veterné pomery súvisia s orografickými podmienkami, ktoré sú príčinou pomerne veľkej veternosti. Prevládajúci smer vetra je zo severozápadu a západu.

Územie obce hydrologicky náleží do povodia Dunaja. Rieka tvorí hranicu katastrálneho územia Šuľany a súčasne aj štátnu hranicu. V inundačnom území sa zachovali zvyšky pôvodnej ramennej sústavy (sústava Šulianskeho ramena). Po odvedení hlavného toku rieky do prírodného kanála vodného diela je umelo dotovaná voda cez náпустný objekt pri obci Dobrohošť. Katastrálnym územím preteká tiež prírodný kanál vodného diela Gabčíkovo.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 miliárd m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva celého západného Slovenska pitnou vodou. Z tohto dôvodu bolo územie Žitného ostrova v roku 1978 vyhlásené za Chránenú vodohospodársku oblasť.

V dôsledku silného antropického tlaku sa na väčšine územia obce nezachovali pôvodné biotopy. Prevažujú človekom silne pozmenené a činnosťou človeka podmienené rastlinné spoločenstvá – hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. V južnej časti katastrálneho územia Šuľany sa však zachovali zvyšky lužných lesov so sústavou riečnych ramien.

Tieto ekosystémy sú od roku 1998 predmetom ochrany v rámci Chránenej krajinskej oblasti (CHKO) Dunajské luhy. CHKO má výmeru 12 284 ha. Systém agradačných valov a akumuláčnych depresií s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe. V

závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokraďné, lúčne a psamofilné. Vo vzácných a ohrozených spoločenstvách vodných rastlín otvorených plôch ramennej sústavy sú zastúpené chránené druhy leknó biele, leknica žltá, vzácna salvínia plávajúca, kotvica plávajúca, leknovec štítnatý a i. V lúčnych spoločenstvách a v bývalých mŕtvych ramenách, rastú viaceré ohrozené druhy čeľade vstavačovitých - vstavač ploštičný, krušík širokolistý, vemenník dvojlistý a i. Lesné spoločenstvá ovplyvňuje predovšetkým vyššia až vysoká hladina podzemnej vody a občasné záplavy, ktoré sú v súčasnosti umelo riadené. V závislosti od výšky hladiny podzemnej vody sa tu vyvinuli spoločenstvá vrbových jelšín, dubových jasenín a brestových jasenín s topoľom, brestových jasenín s hrabom a drieňových dúbav.

Zoocenózy Dunaja a priľahlých luhov sú ovplyvnené pestrosťou biotopov od vodných až po xerotermné. Zoogeograficky je územie pod vplyvom Panónskej nížiny, ale i alpskej sústavy, s ktorými je prepojené prostredníctvom Dunaja. Významne sú tu zastúpené najmä faunistické prvky močiarnych a vodných biocenóz a spoločenstvá lužných lesov. V území bolo zistených napríklad 109 druhov mäkkýšov, z toho 22 ohrozených. V Podunajsku (od Bratislavy po Štúrovo) bolo zistených viac ako 1 800 druhov chrobákov. Z nich je pozoruhodný najmä výskyt doteraz vo svete neznámeho druhu *Thinobius korbeli*, ale aj viacerých druhov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku iba v priestore ramennej sústavy Dunaja. Z drobných cicavcov je významný reliktný výskyt hraboša severského.

Katastrálne územia Šulany a Horný Bar nezasahujú do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. V blízkosti sa nachádzajú viaceré chránené vtáčie územia a územia európskeho významu – CHVÚ Dunajské luhy, ÚEV Dunajské luhy (k.ú. Dobrohošť, Gabčíkovo, Bodíky, Mliečno, Sap, Rohovce, Kyselica, Vojka na Dunajom), ÚEV Bodícky kanál (k.ú. Baka, Bodíky).

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Riešené územie nepatrí medzi oblasti, ktoré by boli hľadiska čistoty ovzdušia nadmerne zaťažené znečistením. Územie je dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu znečisťujúcich látok.

Súčasný stav znečistenia ovzdušia v katastrálnom území obce je podmienený diaľkovým prenosom plyných exhalátov a prachových častí zo zdrojov mimo katastrálneho územia obce. Znečistenie ďalej spôsobujú exhaláty z vykurovania domov najmä v zimnom období a z automobilovej dopravy.

Miestne zdroje znečisťovania nie sú veľké, ale kumuláciou emisií vytvárajú predpoklad znečisťovania ovzdušia najmä v zimnom období. Hodnoty znečisťovania ovzdušia z lokálnych kúrenísk neprekračujú normy prípustných koncentrácií plyných alebo pevných exhalátov v ovzduší. Lokálnym líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je automobilová doprava, najmä na ceste II. triedy Báč – Gabčíkovo – Medveďov. Doprava na ceste je zdrojom hluku, ovplyvňujúcim aj obytnú zástavbu.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd nebolo zisťované. V riešenom území nie sú do povrchových vôd vypúšťané žiadne odpadové vody. Dlhodobým plošným znečisťovateľom podzemnej vody v riešenom území je poľnohospodárstvo. Faktorom podporujúcim vznik znečistenia je vysoká priepustnosť pôd a štrko-piesčitého substrátu. Aj po znížení objemov aplikovaných hnojív, ochranných a iných látok v poľnohospodárstve naďalej pretrváva veľkoplošné znečistenie, ktoré sa prejavuje lokálne nadlimitným obsahom niektorých ukazovateľov alebo celoplošne trvalo zvýšenými hodnotami koncentrácií chemických prvkov (dusičnany, dusitany). K znečisteniu podzemných vôd prispieva tiež chýbajúca kanalizácia (priesaky z netesných žúmp).

Vyprodukované odpady z obce sa zneškodňujú odvozom na riadenú regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený separovaný zber druhotných surovín – zbiera sa papier, sklo, železo, PET fľaše, príležitostne zber autobatérií a elektronického odpadu. Zberný dvor v obci je zriadený v provizórnej podobe a v súčasnosti nevyhovuje všetkým legislatívnym požiadavkám.

2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a materskej školy, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – budovu obecného úradu ďalej pozemky cintorínov, pod kultúrnym domom, plochy verejných priestranstiev – pridružených priestorov komunikácií. Obec nevlastní pozemky využiteľné pre ďalší rozvoj. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažovaná splátkami úverov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 - 3 mesiace. Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu odborné komisie. Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.hornýbar.sk, kde sú zverejnené základné informácie o obci a jej histórii.

2.1.12 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Vybudovanie splaškovej kanalizácie	A		PD	2017	600 000	fondy EÚ
Vybudovanie zberného dvora	B		PD	2017	100 000	Envirofond
Úpravy centrálnych verejných priestranstiev	A		PD	2017	500 000	fondy EÚ

2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- materská škola a základná škola v obci
- zachovaný vidiecky charakter obce
- vybudovaná základná občianska vybavenosť
- atraktívne prostredie dunajských lužných ramien a Šulianskeho jazera
- pomerne silná hospodárska základňa – v obci pôsobí viacero podnikateľov

- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- plochy verejnej parkovej zelene v oboch miestnych častiach
- prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť

Slabé stránky

- chýbajúca kanalizácia
- zlý stav miestnych komunikácií
- zlý stav chodníkov, absencia chodníkov v niektorých úsekoch
- katastrálne územie je rozdelené prírodným kanálom vodného diela a jeho južná časť z obce nie je prístupná
- nevyhovujúci stav verejných budov – zdravotné stredisko, základná škola, kultúrny dom
- chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti
- v obci sa nezachovali tradície, folklór ani umelecké remeslá
- nízka ekologická stabilita územia
- nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Obec Horný Bar leží v oblasti s dominantnou pôsobnosťou metropolitného ťažiska osídlenia – hl. mesta Bratislava. Obec je súčasťou ťažiskového priestoru osídlenia, tzv. Bratislavsko-Trnavskej aglomerácie. Osídlenie tohto priestoru sa vyznačuje vysokou hustotou sídelnej siete a v rámci územia SR dosahuje aj pomerne vysokú hustotu osídlenia (až 147 obyv. na km²). V súčasnosti sa hustota osídlenia tohto územia ďalej zvyšuje vplyvom suburbanizačných tendencií.

Žitný ostrov je typickou poľnohospodárskou oblasťou s vynikajúcimi pôdno-klimatickými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu. V štruktúre hospodárstva okresu si poľnohospodárska výroba zachovala dominanciu aj v 2. pol. 20. storočia, v období socialistickej industrializácie. V tomto čase v okrese vznikli len menšie podniky zamerané prevažne na spracovanie poľnohospodárskej produkcie (konzerváreň a cukrovar v Dunajskej Strede, mliekareň vo Veľkom Mederi).

Obdobie ekonomickej transformácie uplynulých 25 rokov prinieslo hospodárstvu okresu štrukturálne zmeny. Úpadok postihol najmä poľnohospodársku výrobu, pričom výpadok v zamestnanosti a na tvorbe HDP nevykompenzoval ani rast ostatných sektorov. Transformácia mala dopad aj na redukciu priemyselnej výroby v regióne, niektoré podniky zanikli, iné síce po privatizácii boli revitalizované, ale neskôr výrobu ukončili (cukrovar D. Streda). Významnejšie zahraničné investície, ktoré by vytvorili stabilný pilier hospodárstva okresu a väčší počet nových pracovných miest, však nevznikli. Rozvoj zaznamenali len malé podniky a sféra drobného podnikania. Donedávna väčšinu investícií a ekonomických aktivít prichádzajúcich do SR z okolitého regiónu odfiltrovalo hlavné mesto, v poslednom období sa v dôsledku pokračujúceho dynamického hospodárskeho rozvoja a ekonomickej saturácie územia hlavného mesta, začínajú niektoré nové podniky vysúvať mimo samotného mesta – zväčša ide o prevádzky náročné na spotrebu plôch alebo na dopravnú obsluhu.

Špecifický vývoj nastal v sektore poľnohospodárstva. Na začiatku 90. rokov nastal výrazný prepád poľnohospodárskej výroby, pričom mnohé poľnohospodárske družstvá zanikli alebo sa transformovali na podnikateľské subjekty – akciové spoločnosti. Koncom 90. rokov sa situácia v poľnohospodárstve stabilizovala a na trhu ostali len konkurencieschopné podniky. V posledných rokoch má záujem o investície do poľnohospodárskych podnikov aj zahraničný kapitál – najmä v okrese Dunajská Streda expandujú dánski podnikatelia.

Nezamestnanosť v okrese Dunajská Streda dosahuje v súčasnosti relatívne nízku úroveň v porovnaní s priemerom SR, čo je výrazné zlepšenie v porovnaní so stavom zo začiatku 90. rokov, keď tu miera nezamestnanosti presahovala 25% a v okrese bola evidovaná 2. najvyššia miera nezamestnanosti v SR. Zníženie nezamestnanosti v regióne však je len z menšej časti spôsobené rastom počtu pracovných príležitostí a je predovšetkým dôsledkom rastu dennej odchádzky za prácou, najmä do Bratislavy, v južnej a východnej časti okresu obyvatelia dochádzajú za prácou aj do Maďarska, najmä do Győru.

K 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda 10,34%, čo je viac ako krajský priemer 8,03%. Pri porovnaní s údajmi z konca roka 2005 sa miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda zvýšila (z úrovne 9,2%) a v Trnavskom kraji znížila (z úrovne 8,4%). To možno pripísať vývoju za posledných 10 rokov, keď došlo k lokalizácii veľkých zahraničných investícií do priemyselnej výroby v okresoch Trnava, Hlohovec a Galanta, no okresu Dunajská Streda sa väčšie investície vyhli.

Dôležitým ukazovateľom ekonomickej vyspelosti regiónu je cena práce, ktorá je súčasne významným faktorom životnej úrovne. V okrese Dunajská Streda výška priemernej mzdy zaostáva za krajským a celoslovenským priemerom. Za rok 2013 bola priemerná mzda v Trnavskom kraji 842 Eur a priemerná mzda v okrese Dunajská Streda bola na úrovni 690 Eur.

Ide o dôsledok pretrvávajúcej orientácie ekonomiky na odvetvia s nízkou pridanou hodnotou a vysokým podielom manuálnej práce (poľnohospodárstvo), a s tým súvisiacej nízkej kvalifikačnej štruktúry obyvateľov regiónu. Dôsledkom vysokej nezamestnanosti v minulom období sa neprejavoval nedostatok pracovných síl a preto zamestnávateľia neboli nútení zvyšovať nominálne mzdy. Vzhľadom k výraznému poklesu nezamestnanosti v posledných rokoch a ukončení transformácie poľnohospodárstva možno predpokladať nárast priemernej mzdy v regióne.

V rámci okresu Dunajská Streda sa vyprofilovali 3 významnejšie centrá – sídla mestského charakteru, ktoré v rámci strediskovej sústavy osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu – Šamorín, Dunajská Streda a Veľký Meder. Z hľadiska priestorového rozloženia v rámci okresu majú výhodnú vzájomnú polohu – v centrálnej časti okresu sa nachádza sídlo okresu, ktorého funkcie na východnom, resp. západnom okraji okresu dopĺňajú pôvodné sídla obvodov.

V týchto sídlach je sústredená občianska vybavenosť vyššieho významu – stredné školy, zdravotnícke zariadenia s komplexnejšími službami (polikliniky, nemocnica – v Dunajskej strede) sídla štátnych úradov a ich pobočiek, ako aj širšie spektrum prevádzok služieb a obchodu.

Lokálne vzťahy a väzby

Lokálne vzťahy určujú väzby so susednými obcami. Tieto vzťahy sú v danom území veľmi intenzívne a prejavujú sa vo všetkých oblastiach hospodárskeho a kultúrno-spoločenského života.

Z hľadiska vzťahov na nadradený systém osídlenia majú najvýznamnejšie postavenie mestá Šamorín, Dunajská Streda a Bratislava. Väzby na Bratislavu sú pritom omnoho výraznejšie než na novozriadené sídlo kraja – mesto Trnava. Dôvodom je podstatne nižšia vzdialenosť (31 km), väčší akčný rádius Bratislavy, priame dopravné napojenie cestami I. a II. triedy a napokon i existencia priamej autobusovej linky z Bratislavy do Horného Baru.

Možno konštatovať, že práve existencia kvalitnej dopravnej infraštruktúry a poloha voči dôležitým centráм predstavujú najväčší rozvojový potenciál obce.

Z hľadiska lokálnych medzisídelných vzťahov sú dôležité väzby najmä na mesto Šamorín (5 km) a obec Rohovce (3 km), ktorá vzhľadom na svoje postavenie v strediskovom systéme osídlenia centralizovala mnohé služby občianskej vybavenosti. Pred výstavbou vodného diela Gabčíkovo boli intenzívnejšie aj väzby na pridunajské obce Bodíky a Vojka a Dobrohošť, ktoré v súčasnosti od zvyšnej časti Žitného ostrova oddeľuje prírodný kanál VD Gabčíkovo. Bodíky boli od roku 1960 dokonca administratívnu súčasťou obce Horný Bar.

Obec Horný Bar nemá vyprofilované vlastné záujmové územie, naopak, prelínajú sa tu záujmové územia niekoľkých sídiel rôznej hierarchie – Rohovce, Gabčíkovo, Holice, Dunajská Streda, Šamorín. Obce v rámci záujmových území strediskových obcí zápasili s veľkým odlevom obyvateľstva do miest a strediskových obcí. Za záujmové územie obce Horný Bar by bolo možné považovať miestnu časť Šuľany.

Obec nie je začlenená do mikroregionálnych partnerstiev. Je len členom Združenia obcí Horného Žitného ostrova v odpadovom hospodárstve so sídlom v Šamoríne, Združenia miest a obcí Žitného ostrova (ZMOŽO).

Pre formovanie socio-ekonomických väzieb je určujúce smerovanie dochádzky obyvateľov za prácou a službami, ako aj stabilné migračné prúdy. Ponuka pracovných príležitostí v Šamoríne a Dunajskej Strede stagnovala. Naopak, ponuka sa zvyšuje v Bratislave a je aj omnoho diverzifikovanejšia, pri vyššej úrovni priemerných miezd. Z uvedených dôvodov v poslednom období rastie orientácia ekonomických väzieb na Bratislavu. Možnosti dochádzania sú relatívne dobré vďaka priamemu autobusovému spojeniu.

V posledných rokoch obce v blízkosti väčších miest, najmä v okruhu do 40 km od Bratislavy zaznamenávajú migračné prírastky. Tento proces súvisí s aktuálnym trendom suburbanizácie, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v bezprostrednej blízkosti veľkých miest, s pokojnejším prostredím pre rodinný život než vo veľkomeste. Oproti okolitým obciam suburbanizačného pásma Bratislavy sa však prírastok obyvateľov v obci Horný Bar doposiaľ obmedzoval na tých, ktorí sa v minulom období z obce odsťahovali do okolitých miest, najmä do Šamorína, Dunajskej Stredy a Bratislavy, t.j. ide o tzv. spätnú migráciu.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v blízkosti dôležitých dopravných ťahov
- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom

- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce – v dôsledku posilňovania trendu suburbanizácie
- dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách
- dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci
- výhodná poloha obce z hľadiska prímestskej rekreácie a potenciál rozvoja cestovného ruchu v regióne a v obci
- výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností (v porovnaní s obcami v jadrovej časti suburbánneho priestoru Bratislavy)
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- nižšie rozpočtové príjmy z dôvodu neprihlásenia časti obyvateľov na trvalý pobyt v obci
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie
- rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

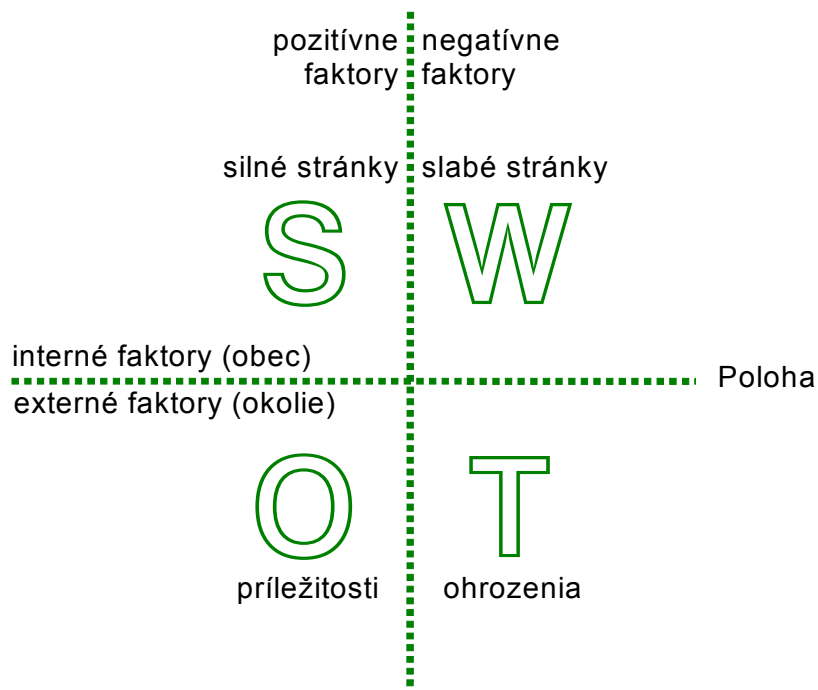
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy



Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 materská škola a základná škola v obci	5
S2 zachovaný vidiecky charakter obce	5
S3 vybudovaná základná občianska vybavenosť	4
S4 atraktívne prostredie dunajských lužných ramien a Šulianskeho jazera	3
S5 pomerne silná hospodárska základňa – v obci pôsobí viacero podnikateľov	3
S6 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	3
S7 plochy verejnej parkovej zelene v oboch miestnych častiach	2
S8 prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo	2
S9 priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	1

Slabé stránky (W)

W1 chýbajúca kanalizácia	5
W2 zlý stav miestnych komunikácií	5
W3 zlý stav chodníkov, absencia chodníkov v niektorých úsekoch	5
W4 katastrálne územie je rozdelené prírodným kanálom vodného diela a jeho južná časť z obce nie je prístupná	4
W5 nevyhovujúci stav verejných budov – zdravotné stredisko, základná škola, kultúrny dom	4
W6 chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti	3
W7 v obci sa nezachovali tradície, folklór ani umelecké remeslá	2
W8 nízka ekologická stabilita územia	2
W9 nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie	1

Príležitosti (O)

O1 výhodná poloha obce v blízkosti dôležitých dopravných ťahov	5
O2 výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom	5
O3 predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce – v dôsledku posilňovania trendu suburbanizácie	
O4 dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách	3
O5 dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci	3
O6 výhodná poloha obce z hľadiska prímestskej rekreácie a potenciál rozvoja cestovného ruchu v regióne a v obci	2
O7 výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností (v porovnaní s obcami v jadrovej časti suburbánneho priestoru Bratislavy)	2
O8 možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty	2
O9 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	1

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
T2 nižšie rozpočtové príjmy z dôvodu neprihlásenia časti obyvateľov na trvalý pobyt v obci	4
T3 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce	4
T4 znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie	3
T5 rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií	3
T6 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy	3
T7 zhoršenie dostupnosti obce v dôsledku preťaženia komunikácií	3
T8 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života	2
T9 starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku	2
T10 hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí	2
T11 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none">▪ demografické zmeny▪ zmeny postojov a správania populácie▪ zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	<ul style="list-style-type: none">▪ úroveň technológie poskytovateľa▪ dostupná / využívaná technológia▪ technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none">▪ nové príležitosti a investori▪ dodatočné finančné zdroje▪ vplyv daňovej politiky
Ekologické	<ul style="list-style-type: none">▪ dopady investičných projektov na životné prostredie▪ environmentálna politika▪ podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	<ul style="list-style-type: none">▪ vládne sektorové politiky▪ legislatíva▪ zmeny centrálnej vlády▪ zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasnú, resp. potenciálnu). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravde- podobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade riešeného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- chýbajúca kanalizácia → následok: nižší komfort bývania a riziko znečistenia podzemných vôd a pôdy (pri nelegálnom vypúšťaní a priesakoch žump)
- zlý stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov
- zlý stav chodníkov a chýbajúce chodníky medzi Horným Barom a Šuľanmi → následok: riziko dopravných kolízií, nízka estetická úroveň verejných priestorov
- náhodná a nevhodná skladba verejnej zelene v obci → následok: nízka estetická úroveň verejných priestorov, nedostatočné využitie potenciálu zelene pri zlepšení hygienickej kvality prostredia
- nízka ekologická stabilita územia → následok: ekologické problémy a vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, nízka atraktivita krajiny a obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- málo pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- nevyhovujúci stav verejných budov – ZŠ, MŠ, kultúrny dom, zdravotné stredisko → následok: obmedzené možnosti ich využitia

- chýbajú základné služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce (odlev trhového potenciálu), nutnosť cestovania za službami a nákupmi
- verejné priestory obce nemajú reprezentačný vzhľad → následok: nedostatočné možnosti pre oddych a spoločenské kontakty obyvateľov
- chýbajú prezentačné prostriedky ako napr. publikácia, informačná tabuľa → následok: nedostatočné povedomie o zaujímavostiach obce medzi obyvateľmi a potenciálnymi návštevníkmi
- absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu
- nie je spracovaný územný plán → následok: obmedzené možnosti koncepčného rozvoja obce

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia výhodísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na zhodnotenie silných stránok a maximálne využitie príležitostí, vzhľadom k tomu, že problémy a potenciálne ohrozenia nie sú závažného charakteru.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Horný Bar reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025).

Vízia obce Horný Bar

„Horný Bar bude peknou obcou, príjemným miestom pre bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, návštevníkmi vyhľadávaným miestom. Udrží si životaschopnosť, aktívny kultúrno-spoločenský život a počet obyvateľov bude najvyšší v histórii obce.“

3.2 Návrh a opis stratégie

Stratégiu rozvoja obce Horný Bar je treba zamerať na elimináciu slabých stránok, ktoré sa v území prejavujú ako problémy a deficity. Na druhej strane, obec má značné potenciály rozvoja, vyplývajúce hlavne z priaznivej polohy (v blízkosti miest ako hospodárskych centier, v atraktívnej rekreačnej oblasti), ktoré je žiadúce využiť v prospech obce a jej ďalšieho rozvoja.

Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- Investície do základnej infraštruktúry
- Služby, kultúra a životné prostredie
- Cestovný ruch

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard technickej infraštruktúry a odstraňovať deficity (chýbajúca kanalizácia). Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania. Preto je potrebné sústrediť úsilie na vybudovanie kanalizácie, v zmysle pripravovaného komplexného projektu odvedenia a čistenia odpadových vôd a následne aj rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov. Ďalej je potrebné zamerať sa na obnovu verejných budov – kultúrneho domu, zdravotného strediska, základnej a materskej školy. Uvedené aktivity a projekty však vyžadujú značné investície, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ.

V obci je pomerne slabo rozvinutá sféra drobného podnikania. Odporúča sa zväziť motiváciu občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente žiadaných služieb a v oblasti agroturistiky. V budúcnosti, vzhľadom na demografický vývoj by sa malo viac pozornosti venovať sociálnym službám pre poproduktívnu zložku obyvateľstva. Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci je možné dosiahnuť udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života.

Z hľadiska aktívnej podpory rozvojovej stratégie je potrebné zamerať sa hlavne na ďalšie zhodnocovanie potenciálov cestovného ruchu, zlepšovanie jeho materiálno-technickej základne, skvalitňovanie služieb a koordináciu jednotlivých aktivít.

Obec Horný Bar má značný potenciál rozvoja cestovného ruchu viazaného na medzinárodnú podunajskú cyklotrasu a atraktívne prostredie lužných lesov a dunajských ramien v inundačnom priestore. Faktorom, ktorý tento potenciál môže výrazne podporiť, je blízkosť obce k Bratislave, čo môže zabezpečiť dostatočný záujem rekreantov.

Potenciál zatiaľ nie je dostatočne využitý, hoci v poslednom období sa pripravujú zo strany súkromných investorov investičné projekty v tejto oblasti. Dôležitou úlohou bude koordinácia rozvojových aktivít vzhľadom k potrebám obce a požiadavkám ochrany prírody a krajiny. V prvom rade je potrebné využiť potenciál medzinárodnej podunajskej cyklotrasy – vybudovať postupne aj dobudovanie miestnych cyklotrás. Pozornosť je treba venovať aj propagácii zaujímavostí obce – inštalovanie informačných tabúľ, vydanie propagačných a informačných materiálov, lepšie využitie internetu. Okrem budovania fyzickej infraštruktúry pre cestovný ruch je vhodné podporovať organizačné štruktúry.

Verejné priestranstvá a ich vzhľad sú obrazom obce nielen vo vzťahu k návštevníkom, ale v nich sa odráža aj vzťah obyvateľov k svojej obci. Preto by malo byť v záujme obce vytvoriť také verejné priestory, na ktoré by mohli obyvatelia byť hrdí, a ktoré by súčasne poskytovali miesto pre stretávanie, oddych a športové aktivity – teda mali aj isté úžitkové hodnoty. Investičné aktivity by mali zahŕňať aj úpravy verejnej zelene.

Dôležitou úlohou je ochrana prírody a zvyšovanie ekologickej stability územia. Súčasne je treba podporovať environmentálne povedomie obyvateľov – organizovaním zberových akcií, rozširovaním separovaného zberu a najmä miestnych kapacít pre triedenie odpadu.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti – Investície do základnej infraštruktúry, Rozvoj podnikania a služieb pre obyvateľov, Kultúra, spoločenský život a identita obce. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Horný Bar

Horný Bar bude peknou obcou, príjemným miestom pre bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, návštevníkmi vyhľadávaným miestom. Udrží si životaschopnosť, aktívny kultúrno-spoločenský život a počet obyvateľov bude najvyšší v histórii obce.

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Služby, kultúra a životné prostredie		Cestovný ruch	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3	Opatrenie B.4	Opatrenie C.3	Opatrenie C.4
Cieľ		Cieľ	Cieľ		
Opatrenie A.5		Opatrenie B.5	Opatrenie B.6		

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu verejných budov

- Opatrenie A.2 Investície do verejných budov

Cieľ: Atraktívne a bezpečné verejné priestranstvá

- Opatrenie A.3 Dobudovanie verejných priestranstiev v obci

Cieľ: Riešenie odvádzania odpadových vôd

- Opatrenie A.4 Investície do infraštruktúry odvádzania odpadových vôd

Cieľ: Koordinovane rozvíjaná bytová výstavba s príslušnou infraštruktúrou

- Opatrenie A.5 Podpora bytovej výstavby v obci

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Služby, kultúra a životné prostredie

Cieľ: Rozšírenie nekomerčných služieb pre obyvateľov

- Opatrenie B.1 Poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov

Cieľ: Rozšírenie spektra komerčných služieb

- Opatrenie B.2 Vznik podnikateľských prevádzok

Cieľ: Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci

- Opatrenie B.3 Organizovanie aktivít kultúrneho a spoločenského života

Cieľ: Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia

- Opatrenie B.4 Úpravy prvkov krajinej štruktúry

Cieľ: Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom

- Opatrenie B.5 Investície do odpadového hospodárstva

Cieľ: Zníženie energetickej náročnosti

- Opatrenie B.6 Energeticky efektívne riešenia

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Cestovný ruch

Cieľ: Dobudovanie infraštruktúry udržateľnej dopravy

- Opatrenie C.1 Investície do infraštruktúry cyklotrás

Cieľ: Progresívne a funkčné informačné systémy

- Opatrenie C.2 Propagácia obce prostredníctvom informačných systémov

Cieľ: Aktívna medziobecná spolupráca

- Opatrenie C.3 Posilnenie medziobecnej spolupráce

Cieľ: Využitie rekreačného potenciálu územia

- Opatrenie C.4 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úrovni opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov.

V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.1.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach	A – Investície do základnej infraštruktúry
	A.1.2 Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II. triedy	
	A.1.3 Výstavba chodníkov pozdĺž ciest	
	A.1.4 Rekonštrukcia / výstavba autobusových zastávok	
A.2 Investície do verejných budov	A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy	
	A.2.2 Obnova budovy základnej školy	
	A.2.3 Opravy kultúrneho domu	
	A.2.4 Rekonštrukcia zdravotného strediska	
	A.2.5 Zriadenie komunitného centra	
	A.2.6 Bezbariérové úpravy vstupov	
A.3 Dobudovanie verejných priestranstiev v obci	A.3.1 Úpravy centrálnych verejných priestranstiev	
	A.3.2 Rozšírenie kamerového systému	
	A.3.3 Modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu	
A.4 Investície do infraštruktúry odvádzania odpadových vôd	A.4.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	
A.5 Podpora bytovej výstavby v obci	A.5.1 Vybudovanie prístupových komunikácií a inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	
	A.5.2 Výstavba bytov v bytových domoch	
	A.5.3 Obstaranie územného plánu obce	
B.1 Poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov	B.1.1 Zriadenie centra sociálnych služieb pre seniorov	B – Služby, kultúra a životné prostredie
B.2 Vznik podnikateľských prevádzok	B.2.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb, obchodu, agroturistiky	
B.3 Organizovanie aktivít kultúrneho a spoločenského života	B.3.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	
B.4 Úpravy prvkov krajinskej štruktúry	B.4.1 Úprava parkovej zelene	
	B.4.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce	
B.5 Investície do odpadového hospodárstva	B.5.1 Vybudovanie zberného dvora	
	B.5.2 Rekultivácia skládky	
B.6 Energeticky efektívne riešenia	B.6.1 Modernizácia verejného osvetlenia	
	B.6.2 Využitie alternatívnych zdrojov energie	
C.1 Investície do infraštruktúry cyklotrás	C.1.1 Miestne cyklotrasy	C – Cestovný ruch
C.2 Propagácia obce prostredníctvom informačných systémov	C.2.1 Osadenie informačných a navigačných tabúľ	
	C.2.2 Propagačné materiály – publikácia/CD/DVD o obci	

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
	C.2.3 Doplnenie informačného obsahu webstránky	
C.3 Posilnenie medziobecnej spolupráce	C.3.1 Nadviazanie družobnej spolupráce s obcou v SR alebo v zahraničí C.3.2 Začlenenie obce do mikroregionálneho partnerstva (MAS)	
C.4 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu	C.4.1 Agroturistická farma	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom.

Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené.

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.1.1	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií	výsledok	obec	km	–	1
A.1.2	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	1
A.1.3	Dĺžka vybudovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	1
A.2.4	Zníženie prevádzkových nákladov objektu	výsledok	obec	%	–	20
A.3.2	Zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality a vandalizmu	výsledok	obec	%	–	20
A.4.1	Napojenie 100% domácností na splaškovú kanalizáciu	výsledok	obec	%	0	100
A.5.2	Počet nových bytov v bytových domoch	výsledok	obec	počet	–	12
B.2.1	Počet nových prevádzok obchodu a služieb	výsledok	obec	počet	–	5
B.3.1	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5
B.4.2	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene	výsledok	obec	km	–	3
B.5.1	Podiel separovaného odpadu z celkového množstva komunálneho odpadu	výsledok	obec	%	0	15
B.6.2	Zníženie energetických nárokov na vykurovanie	výsledok	obec	%	0	15
C.1.1	Zvýšenie počtu návštevníkov obce	výsledok	obec	%	0	20
C.1.2	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výsledok	obec	km	–	5
C.2.1	Zvýšenie počtu návštevníkov obce	výsledok	obec	%	0	20
C.2.3	Zvýšenie návštevnosti stránky	výsledok	obec	%	0	20

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové/bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch, po ukončení výstavby kanalizácie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Investície do dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.2 Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II. triedy
Opis - stav pred realizáciou	Chodníky sú v nevyhovujúcej kvalite
Opis - výstupy	Chodníky pozdĺž cesty II. triedy budú rekonštruované v požadovanej šírke a kvalite
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných chodníkov: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	80 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.1.3 Výstavba chodníkov pozdĺž ciest
Opis - stav pred realizáciou	V niektorých častiach obce chýbajú chodníky pozdĺž frekventovaných komunikácií – hlavne miestnymi časťami Horný Bar a Šuľany
Opis - výstupy	Vybuduje sa kontinuálny chodník pozdĺž obslužnej komunikácie v primeranej šírke a kvalite.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovaných chodníkov: 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 4. realizácia stavby
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.4 Rekonštrukcia / výstavba autobusových zastávok
Opis - stav pred realizáciou	Prístrešky na autobusových zastávkach sú nevyhovujúce
Opis - výstupy	Na autobusových zastávkach budú osadené prístrešky a upraví sa dopravný priestor zastávok. Súčasne bude zriadená zastávka pri železniarstve.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	40 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy
Opis - stav pred realizáciou	Objekt materskej školy je v nevyhovujúcom stave
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná prestavba objektu a prislúchajúceho areálu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	1. majetkové vysporiadanie pozemkov / 2. vypracovanie projektu s rozpočtom / 3. príprava žiadosti o NFP / 4. výber dodávateľa / 5. realizácia
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Obnova budovy základnej školy
Opis - stav pred realizáciou	Budova základnej školy je v nevyhovujúcom stave
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná prestavba, vrátane výmeny okien, zateplenia objektu a rekonštrukcie ústredného kúrenia; súčasne sa dorieši vysporiadanie pozemkov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Opravy kultúrneho domu
Opis - stav pred realizáciou	Objekt kultúrneho domu v Hornom Bare je v nevyhovujúcom stave
Opis - výstupy	Uskutoční sa oprava / rekonštrukcia kultúrneho domu, vrátane výmeny okien, dverí a zateplenia
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	obec (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.4 Rekonštrukcia zdravotného strediska
Opis - stav pred realizáciou	Budova zdravotného strediska prešla len čiastočnou rekonštrukciou
Opis - výstupy	Rekonštrukcia bude zameraná na výmenu okien, rekonštrukciu vykurovania/kotolne a celkovú modernizáciu objektu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie prevádzkových nákladov objektu o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	80 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.5 Zriadenie komunitného centra
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba komunitné centrum
Opis - výstupy	Prestavbou budovy bývalej materskej školy v Šuľanoch bude vytvorené komunitné centrum
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	150 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.6 Bezbariérové úpravy vstupov
Opis - stav pred realizáciou	Objekty občianskej vybavenosti majú bariérové vstupy
Opis - výstupy	Vstupy do budov obecného úradu a služieb, budov kultúrnych domov budú bezbariérovo upravené
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	8000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Úpravy centrálnych verejných priestranstiev
Opis - stav pred realizáciou	Projekt úpravy verejných priestranstiev nebol realizovaný
Opis - výstupy	Uskutoční sa úprava verejných priestranstiev, vrátane zelene, prvkov drobnej architektúry, chodníkov a spevnených plôch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Atraktívne a bezpečné verejné priestranstvá
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	1. aktualizácia projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	500 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.2 Rozšírenie kamerového systému
Opis - stav pred realizáciou	Na verejnom priestranstve v strede obce bol inštalovaný kamerový systém
Opis - výstupy	Kamerový systém bude inštalovaný aj na ďalšie verejné priestranstvá
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	Atraktívne a bezpečné verejné priestranstvá
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality a vandalizmu o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.3 Modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu
Opis - stav pred realizáciou	Systém nadzemných vedení a ampliónov miestneho rozhlasu je zastaraný
Opis - výstupy	Systém miestneho rozhlasu bude kompletne rekonštruovaný a rozšírený
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne a bezpečné verejné priestranstvá
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	13 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je splašková kanalizácia
Opis - výstupy	Projekt bude zrealizovaný v zmysle pripravovaného komplexného projektu odvedenia a čistenia odpadových vôd v rámci integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie Dunajská Streda (sústava obcí Horný Bar + Šuľany, Jurová, Baka, Trstená n.O)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZsVaK
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Riešenie odvádzania odpadových vôd
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	napojenie 100% domácností na splaškovú kanalizáciu
Riziká	neschválenie NFP / dotácie, výber dodávateľa cez VO
Postup realizácie	1. aktualizácia rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	600 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.1 Vybudovanie prístupových komunikácií a inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu, ktorý je však limitovaný postupom výstavby infraštruktúry
Opis - výstupy	V nových stavebných lokalitách sa vybudujú miestne komunikácie a kompletne inžinierske siete, v predstihu pred výstavbou rodinných domov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Podpora bytovej výstavby v obci
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nedostatočná koordinácia vlastníkov
Postup realizácie	–
Náklady	120 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.2 Výstavba bytov v bytových domoch
Opis - stav pred realizáciou	V obci je dopyt po nájomnom bývaní
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou bytových domov alternatíva voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov dostupných len pre vyššie príjmové skupiny. Takto je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov.
Garant	súkromný investor (obec)
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Podpora rozvoja bývania
Užívatelia	obyvatelia (mladé rodiny)
Indikátory monitoringu	Počet nových bytov v bytových domoch: 12
Riziká	nezískanie úveru
Postup realizácie	–
Náklady	500 000 Eur
Financovanie	súkromné zdroje (úver ŠFRB)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.3 Obstaranie územného plánu obce
Opis - stav pred realizáciou	Obec nemá spracovaný územný plán obce
Opis - výstupy	Výstupom bude schválený územný plán obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Podpora bytovej výstavby v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov a nehnuteľností
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR (80%)
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Služby, kultúra a životné prostredie

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Zriadenie centra sociálnych služieb pre seniorov
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba zariadenie poskytujúce služby starostlivosti o seniorov.
Opis - výstupy	Bude vybudované zariadenie poskytujúce služby starostlivosti o seniorov primárne formou denného stacionára
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Rozšírenie nekomerčných služieb pre obyvateľov
Užívatelia	obyvatelia obce - seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	500 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb, obchodu, agroturistiky
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente služieb pre obyvateľstvo a maloobchodných prevádzok, prípadne agroturistiky.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Rozšírenie spektra komerčných služieb
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet nových prevádzok obchodu a služieb: min. 5
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje menšie kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZŠ, Csemadok ...
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: 5
Riziká	nezáujem obyvateľov / návštevníkov
Postup realizácie	–
Náklady	3000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.1 Úprava parkovej zelene
Opis - stav pred realizáciou	Kvalita zelene na verejných priestranstvách je pomerne nízka
Opis - výstupy	Bude vysadená a upravená parková zeleň v centrách oboch častí (Horný Bar, Šuľany). Ďalej bude vysadená a upravená sprievodná líniová zeleň pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce
Opis - stav pred realizáciou	Ekologická stabilita územia je nízka
Opis - výstupy	Zvýši sa podiel zelene a zlepši sa štruktúra využitia pôdy výsadbou plôch krajinnej a verejnej zelene. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov, kanálov.
Garant	poľovnícke združenie
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obec, vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, poľnohospodári
Indikátory monitoringu	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene: min 3 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.5.1 Vybudovanie zberného dvora
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba riadny zberný dvor na separovaný odpad
Opis - výstupy	Vybuduje / dobuduje sa zberný dvor v obci. Recyklácia zníži celkové množstvo produkovaného komunálneho odpadu odvázaného na skládku.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Združenie HŽO
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Podiel separovaného odpadu z celkového množstva komunálneho odpadu: min. 15%
Riziká	nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.5.2 Rekultivácia skládky
Opis - stav pred realizáciou	V obci je uzavretá skládka odpadu
Opis - výstupy	Skládka bude úplne rekultivovaná v súlade s požiadavkami ochrany krajiny
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Združenie HŽO
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vysporiadanie vlastníckych vzťahov / 2. rekultivácia skládky
Náklady	150 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.6.1 Modernizácia verejného osvetlenia
Opis - stav pred realizáciou	Systém verejného osvetlenia nie je energeticky efektívny
Opis - výstupy	Verejné osvetlenie v obci bude modernizované na báze LED technológie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Zníženie energetickej náročnosti
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	45 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.6.2 Využitie alternatívnych zdrojov energie
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Čiastočné pokrytie energetických nárokov budov vo vlastníctve obce bude riešené využitím alternatívnych zdrojov energie –pasívne solárne systémy, tepelné čerpadlá atď.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zníženie energetickej náročnosti
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie energetických nárokov na vykurovanie o 20%
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	150 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Cestovný ruch

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Miestne cyklotrasy
Opis - stav pred realizáciou	V okolí obce nie sú okrem Medzinárodnej dunajskej cyklotrasy vyznačené iné cyklotrasy
Opis - výstupy	Vybudujú sa miestne cyklotrasy Horný Bar – Jurová – Vrakúň, Horný Bar – Rohovce / Lúč na Ostrove a ďalšie trasy po účelových a poľných cestách
Garant	združenie obcí
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Dobudovanie infraštruktúry udržateľnej dopravy
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovaných cyklotrás: min. 5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. žiadosť o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia stavby
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.2.1 Osadenie informačných a navigačných tabúl
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýbajú informačné a navigačné tabule
Opis - výstupy	Pre zlepšenie propagácie obce, turistických možností a ďalších zaujímavostí obce budú na prístupových komunikáciách do obce a zjazde z cyklistickej trasy umiestnené navigačné tabule. Okrem navigačných tabúl sa v uzlových priestoroch osadia aj informačné tabule - v centre obce (pri kostole, v Šuľanoch).
Garant	obec (združenie obcí)
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Progresívne a funkčné informačné systémy
Užívatelia	návštevníci, podnikatelia
Indikátory monitoringu	zvýšenie počtu návštevníkov obce o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.2.2 Propagačné materiály – publikácia/CD/DVD o obci
Opis - stav pred realizáciou	O obci ani jej histórii nevyšla rozsiahlejšia publikácia
Opis - výstupy	Na základe existujúcich prameňov, príspevkov miestnych obyvateľov sa spracuje prezentačná publikácia o histórii a súčasnosti obce. Publikáciu je možné vydať v klasickej knižnej forme a tiež ako multimedialnú prezentáciu (na CD / DVD)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015
Väzba na cieľ	Progresívne a funkčné informačné systémy
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.3 Doplnenie informačného obsahu webstránky
Opis - stav pred realizáciou	Obec má oficiálnu stránku www.hornnybar.sk
Opis - výstupy	Informačný obsah bude rozšírený, zvýši sa úroveň grafického vyhotovenia a prípadne sa zavedú interaktívne funkcie, podpora funkcie e-governmentu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 –
Väzba na cieľ	Progresívne a funkčné informačné systémy
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	zvýšenie návštevnosti stránky o 20%
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Nadviazanie družobnej spolupráce s obcou v SR alebo v zahraničí
Opis - stav pred realizáciou	Obec nemá nadviazanú družobnú spoluprácu
Opis - výstupy	Družobná spolupráca sa môže uskutočňovať jednak na úrovni miestnej samosprávy (spolupráca v ekonomickej oblasti, výmena skúseností), ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Aktívna medziobecná spolupráca
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ (Interreg)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.2 Začlenenie obce do mikroregionálneho partnerstva (MAS)
Opis - stav pred realizáciou	Obec nie je súčasťou partnerstva na mikroregionálnej úrovni
Opis - výstupy	Sformujú sa príslušné organizačné štruktúry – mikroregionálne partnerstvá, resp. partnerstvá Leader (MAS).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	susediace obce, podnikatelia
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	Aktívna medziobecná spolupráca
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.1 Agroturistická farma
Opis - stav pred realizáciou	Potenciál agroturistiky zatiaľ nie je využitý
Opis - výstupy	V obci vznikne zariadenie – agroturistická farma, s prezentáciou poľnohospodárskych tradícií návštevníkom
Garant	Poľnohospodársky podnik, samostatne hosp. roľníci
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Využitie rekreačného potenciálu územia
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov / poľnohospodárov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2015 – 2017)
- II. etapa (2018 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017 (po ukonč. I. etapy)	<ul style="list-style-type: none">▪ podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	<ul style="list-style-type: none">▪ v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	<ul style="list-style-type: none">▪ téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok▪ kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none">▪ pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov▪ pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		<ul style="list-style-type: none">▪ na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania:

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *(názov komisie a dátum zasadnutia)*

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis spracoval: dňa:

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému

prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôsobiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.hornybar.sk), ktorá funguje v 2 jazykových mutáciách. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa. V menších obciach je významná je aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiadúce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach	2015 – 2017	obec	obec, dotácie
A.1.2 Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II. triedy	2016 – 2017	obec	obec, dotácie
A.1.4 Rekonštrukcia / výstavba autobusových zastávok	2016 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
Opatrenie A.2			
A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy	2016 – 2017	obec	fondy EÚ (95%)
A.2.2 Obnova budovy základnej školy	2016 – 2017	obec	fondy EÚ, dotácie zo ŠR
A.2.6 Bezbariérové úpravy vstupov	2015 – 2016	obec	obec
Opatrenie A.3			
A.3.1 Úpravy centrálnych verejných priestranstiev	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
A.3.2 Rozšírenie kamerového systému	2015 – 2016	obec	dotácia zo ŠR
Opatrenie A.4			
A.4.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie A.5			
A.5.1 Vybudovanie prístupových komunikácií a inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	2016 – 2017	obec	obec, súkromné zdroje

Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Služby, kultúra a životné prostredie

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.2			
B.2.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb, obchodu, agroturistiky	2015 –	obec	obec
Opatrenie B.3			
B.3.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2015 –	obec	obec, granty, sponzori
Opatrenie B.4			
B.4.1 Úprava parkovej zelene	2015 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie B.5			
B.5.1 Vybudovanie zberného dvora	2015 – 2016	obec	Envirofond
Opatrenie B.6			
B.6.1 Modernizácia verejného osvetlenia	2015 – 2017	obec	obec

Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Cestovný ruch

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.1 Miestne cyklotrasy	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie C.2			
C.2.2 Propagačné materiály – publikácia/CD/DVD o obci	2015	obec	obec, sponzori
C.2.3 Doplnenie informačného obsahu webstránky	2015 –	obec	obec
Opatrenie C.4			
C.4.1 Nadviazanie družobnej spolupráce s obcou v SR alebo v zahraničí	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
C.4.2 Začlenenie obce do mikroregionálneho partnerstva (MAS)	2015 – 2016	obec	obec

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Bar, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Trnavským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2015 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry							2821
Prioritná oblasť B - Služby, kultúra a životné prostredie							1014
Prioritná oblasť C - Cestovný ruch							217

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry (v tis. Eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu a=b+e+f+g+h	Verejné zdroje celkom b=c+d	Národné zdroje celkom c	Zdroje EÚ celkom d	Súkrom. zdroje e	Úver. zdroje f	EIB g	Iné zdroje h
A.1	A.1.1	200	200	20					
A.1	A.1.2	80	80	80					
A.1	A.1.3	100	100	100					
A.1	A.1.4	40	40	12	28				
A.2	A.2.1	100	100	30	70				
A.2	A.2.2	200	200	60	140				
A.2	A.2.3	100	100	100					
A.2	A.2.4	80	80	24	56				
A.2	A.2.5	150	150	45	105				
A.2	A.2.6	8	8	8					
A.3	A.3.1	500	500	150	350				
A.3	A.3.2	15	15	15					
A.3	A.3.3	13	13	13					

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
A.4	A.4.1	600	600	180	420				
A.5	A.5.1	120	120	120					
A.5	A.5.2	500					500		
A.5	A.5.3	15	15	15					

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Služby, kultúra a životné prostredie (v tis. Eur)

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1	500	500	150	350			-	
B.2	B.2.1	1	1	1					
B.3	B.3.1	18	18	18					
B.4	B.4.1	30	30	9	21				
B.4	B.4.2	20	20	20					
B.5	B.5.1	100	100	100					
B.5	B.5.2	150	150	45	105				
B.6	B.6.1	45	45	45					
B.6	B.6.2	150	150	45	105				

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Cestovný ruch (v tis. Eur)

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1	200	200	60	140				
C.2	C.2.1	5	5	5					
C.2	C.2.2	5	5	5					
C.2	C.2.3	1	1	1					
C.3	C.3.1	5	5	5					
C.3	C.3.2	1	1	1					
C.4	C.4.1								

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe viackriteriálneho hodnotenia bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká / stredná / nízka priorita.

Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Rekonštrukcia vozoviek v existujúcich uliciach	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.1.2 Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II. triedy	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.1.3 Výstavba chodníkov pozdĺž ciest	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.1.4 Rekonštrukcia / výstavba autobusových zastávok	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.2 Obnova budovy základnej školy	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.3 Opravy kultúrneho domu	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.4 Rekonštrukcia zdravotného strediska	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.5 Zriadenie komunitného centra	Významné (S)	1	nízka
A.2.6 Bezbariérové úpravy vstupov	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.3.1 Úpravy centrálnych verejných priestranstiev	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.2 Rozšírenie kamerového systému	Dôležité (S)	3	stredná
A.4.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.5.1 Vybudovanie prístupových komunikácií a inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	Dôležité (S)	3	stredná
A.5.2 Výstavba bytov v bytových domoch	Dôležité (S)	3	stredná
A.5.3 Obstaranie územného plánu obce	Významné (S)	1	nízka
B.1.1 Zriadenie centra sociálnych služieb pre seniorov	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.2.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb, obchodu, agroturistiky	Dôležité (S)	3	stredná
B.3.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Významné (S)	1	nízka
B.4.1 Úprava parkovej zelene	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.4.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce	Dôležité (S)	3	stredná
B.5.1 Vybudovanie zberného dvora	Dôležité (S)	3	stredná

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nesplňa)	Body	Priorita
B.5.2 Rekultivácia skládky	Dôležité (S)	2	stredná
B.6.1 Modernizácia verejného osvetlenia	Dôležité (S)	3	stredná
B.6.2 Využitie alternatívnych zdrojov energie	Významné (S)	1	nízka
C.1.1 Miestne cyklotrasy	Dôležité (S)	3	stredná
C.2.1 Osadenie informačných a navigačných tabúľ	Dôležité (S)	2	stredná
C.2.2 Propagačné materiály – publikácia/CD/DVD o obci	Významné (S)	1	nízka
C.2.3 Doplnenie informačného obsahu webstránky	Dôležité (S)	2	stredná
C.3.1 Nadviazanie družobnej spolupráce s obcou v SR alebo v zahraničí	Dôležité (S)	2	stredná
C.3.2 Začlenenie obce do mikroregionálneho partnerstva (MAS)	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.4.1 Agroturistická farma	Významné (S)	1	nízka

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Bar je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevlýva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Bar po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Bar Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 03/2015 – 05/2015 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ekoplán, s.r.o. Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa uznesením OZ č.

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Štefan Bodó – koordinátor

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Bizubová, M. a kol.: Slovensko-rakúsko-maďarské Podunajsko. Bratislava : Geoinfo Slovakia, 2000.

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Región Podunajsko. R.G.T. Press. [informačný materiál] 2006.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - I. diel. Bratislava : Veda, 1976.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Trnavského samosprávneho kraja	2014	regionálna	www.trnava-vuc.sk
Regionálna inovačná stratégia Trnavského samosprávneho kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Územný plán VÚC Trnavského kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5